

Det, der bliver.

Herrens Ord bliver evindelig.
(1. Pet. 1, 24.)

Toneangiverne.

Men hvem skal jeg ligne den Slægt ved? Den ligner Børn, som sidde paa Torvene og raabe til de andre og sige: Vi blæste paa Fløjte for eder, og I dansede ikke; vi sang Klagesange, og I jamrede ikke.

(Mt. 11, 16—17.)

Jesus giver her en Bedømmelse af den Slægt, i hvilken han levede, og han gør det ved at vise hen til Forhold, som hans Tilhørere var vel kendte med.

Læg Mærke til, at han siger, at denne Slægt ligner Børn. Men det er ikke det barnagtige hos Børnene, han peger paa. Det er derimod det vanartige hos dem; Børn viser sig ofte vanartige.

De ligner Børn, som sidder paa Torvene og raaber til de andre og siger: „Vi blæste paa Fløjte for eder, og I dansede ikke; vi sang Klagesange, og I jamrede ikke."

Disse Børn klager over, at de andre ikke vilde danse efter deres Fløjte — ganske bogstavelig, enten saa de slog en Dansemelodi an, eller de istemte en Klagesang, saa fordrede de, at de andre skulde følge dem som de toneangivende.

Det er det, Jesus siger om den Slægt, der levede paa hans Tid, at den vilde være toneangivende.

Han siger som Bevis: „Thi Johannes kom, som hverken spiste eller drak, og de sige: Han er besat. Menneskesønnen kom, som spiser og drikker, og de sige: Se, en Fraudsner og en Vindrænger, Tolderes og Synders Ven!"

De tog det slet ikke nøje med at undersøge, hvordan det forholdt sig med Døberen Johannes eller med Jesus, eller Forholdet mellem de to.

Der var noget i Johannes' afholdende og strenge Levemaade, Slægten ikke syntes om, og de skønnede klart, at han ikke vilde danse efter deres Fløjte, og de var nu engang bestemte paa at ville være de toneangivende, og saa sagde de om Johannes, at han var gal, og dermed var de færdige med ham.

Jesus levede et mere almindeligt Liv, tog imod Indbydelse til Gæstebud baade hos Toldere og Syndere og hos Farisæere. Men det mærkelige var, at i Farisæeren Simons Hus førte han Ordet, og han tillod en Synderinde at røre ved ham, og da han sad til Bords i Tolderen Matthæus' Hus, holdt Toldere og Syndere sig nær til ham for at høre ham.

Der gaves absolut ingen Anledning for Datidens Mennesker til at angive Toner over for hverken Johannes eller Jesus; de vilde ikke danse, naar Slægten spillede paa Fløjte, heller ikke jamre, naar den sang sine Klagesange.

Det nytter ikke at nægte det: Jesus vil absolut være den toneangivende, hvor han kommer og faar Indgang.

Men det er da ogsaa det, der volder saa megen Strid og Splid i Verden, at baade den ene og den anden vil være Toneangiver, og der er saa uselvstændige Mennesker, der følger hver af Toneangiverne.

Vor Slægt, vor Tids Mennesker, ligner Slægten paa Kristi Tid — den vil angive Toner, og alle, som holder fast paa det, de faar aldrig Brug for Jesus.

Mærk det, Læser, har du valgt Jesus til Frelser, saa maa du ogsaa lade ham angive Toner gennem hele dit Liv; men det gode ved det er, at han altid angiver den rette Tone.

Korrespondance til Danskere.

Nogle faa Nyheder vil maaske interessere herfra Omegnen. Jeg kan meddele følgende.

Her i Council Bluffs har vi kaldt Præst flere Gange, men endnu er det ikke lykkedes. Vor Præst, Pastor Gertsen rejser til Spencer, Ia.,

Det er ikke altid saa let at vide, hvem man kan faa men vi har da Lov at bede Gud at sende os den rette Mand til rette Tid.

Der har været 2 Bryllupper her for nylig. Det ene var Præstens Datter Miss Louise Gertsen, der blev gift med Mr. Carl Larsen fra Oklahoma, der bestyret er „Oil Refinery" der. Det var et rigtig smukt Bryllup, Kirken var festlig smykket; dog kunde man nok se, det var lidt svært for Forældrene at se Datteren rejse saa langt bort.

Det andet Bryllup var N. P. Petersens Datter Margrete, der blev gift med Mr. John Christensen her fra Byen. Det var ogsaa et rigtig smukt Bryllup. Menigheden vil savne de 2 unge Piger, der var flinke til at spille i Kirken og Missionshuset. Det er saa tiltalende, naar de unge tager aktiv Del i Menighedsarbejdet.

I Omaha tænkes der paa at bygge et stort dansk Hospital. Det er for Resten en Tanke, der har været oppe i Aarevis, men nu synes at skulle realiseres. Det skal hedde „The Fenger Memorial Hospital" og Navne paa alle danske Mænd og Kvinder, døde i Krigen, vil blive ophaengt der. Det er incorporeret, der er valgt Bestyrelser, og der er garanteret Penge nok til at bygge et mindre Hospital for; men, som sagt, man vil have et stort dansk Hospital, der skal repræsentere hele det danske Folk i Amerika.

Da jeg er bange, min Skrivelse bliver for lang, vil jeg slutte med venlig Hilsen.

Korrespondent.

Lidt fra Laurens, N. Y.

Nu siger de at Krigen er endt, og vi er gaaet ind i et nyt Aar; saa tænkte jeg, at jeg burde maaske skrive et Brev igen. Vi er endnu i Live og har det forsaavidt godt.

Jeg har i den senere Tid haft Breve fra forskellige ogsaa angaaende vort lille danske Settlement — om Landet og alt sligt, som Folk kan spørge om, der er interesseret i et Hjem. Det kan vel ikke alt bevares i et saa lille aabent Brev som dette — men jeg skal se at samle lidt sammen paa Spørgsmaal og Svar.

Ja vi har endnu vore Gudstjenester i en lejet Kirke — og vor Søndags-Skole — og trods det, at vi er faa, saa samles vi hver Søndag, og vi har vore Ungdomsmøder i hver Uge og Kvindemøde en Gang om Maa-neden.

Saa har vi jo ogsaa lidt ekstra sommertider. Vi havde Besøg af Pastor I. M. Hansen, og for nogle faa Dage siden fik vi en uventet Visit af Pastor Andersen fra Warren, og vi faar, vil Gud, om et Par Dage nok et Besøg af Pastor Christensen fra Westbrook. O, hvor det gør godt; thi skönt vi bor paa Alf-arvevej, saa er det endda ikke let at faa de forbigående til at standse. Vi ved nok, vi er smaa og kan derfor saa let blive glemt eller overset. Jeg vil kun her sige Tak til enhver, som vil og som har gjort os den Glæde at se ind til os. Herren har lagt sin Velsignelse i saadanne smaa Ting.

En Mand fra Danmark spurte mig i et Brev, om der var billige Farme endnu at faa her i N. Y. Og omtrent det samme Spørgsmaal fik jeg fra en Mand i Mont. Om de eller andre læser dette, saa kan der svares Ja, men vi mærker jo ogsaa her, at Priserne gaar op paa alt. Jeg tænker nu igen paa de Dage, da der kæmpedes om 16 to 1.

Nu kommer vi vel igen til den Dag, da de gamle Bryan kan smile; thi nu er det da vist nok, at Dolleren er gaaet ned i Værdi. Det er da svært, hvor man kan faa lagt alt ind under Politik. Men der er ogsaa et lidt Politik i det store Skole-spørgsmaal i Samfundet! Jeg vil heller ikke blande mig i det, men jeg vilde gerne minde om det kendte Ord i Heb. 12, 14—15. Ganske vist er det dog, at om vi saa Rækkeviden af en saadan Strid, som den der nu føres, saa vilde vi da vist gysse tilbage. Jeg har læst med Vemod to Stykker, der i den senere Tid har været i Danskere af Skov-Nielsen, og for mig er det klart nok, at de unge særlig blandt Præsterne kan ikke se anderledes paa det end de gør, og det er vist naturligt nok, men her ser vi saa de gamle, som for nogle faa Aar siden ikke saa Følgerne af det, som jeg vilde kalde: Leg med det fremmede, og det kan naa baade Sproget og Litteraturen. Man skød Jollen fra Land for tidlig, og nu er vi i aabn Sø!

Her ved Laurens er vi endnu bleven ved det danske, og saa har vi endda den dumme Tro, at vi er saa gode Borgere som nogen; og vi er glade ved, om nogle flere vilde komme, som vilde slutte sig til vor lille Kirke og være med os, naar vi samles om Guds Ord og Sakramenter. Jeg blev glad da jeg en Dag fik et Brev fra en Mand, hvori der stod: For os er Kirken Nr. 1. Den Slags Folk saa vi gerne der kom nogle flere af. Vi har en Del her, som ingen Brug har for den Slags Ting, og vi ønsker ikke flere af dem, men vi er villige til at gøre alt, hvad vi kan for enhver, som vil med os paa den Vej, der fører til Himlen.

Saa lidt om Vejr og Vind. Vi har i Dag noget af en Snestorm, men har kun haft saare lidt af Vinter endnu. Det ser ud til, at vi vil faa svært ved at faa Is. Men saa ser det ud til, siger de gamle, at vi skal faa et godt Aar for Syrup eller Maple Sukker, og det kunde vi jo nok trænge til; thi vi har haft det svært med at holde os søde. Ganske vist har vi ikke betalt for Sukker, som vi ser andre har — men vi er godt fornøjet med at betale 11 Cents. Nu skal vi jo til at betale 20, saa skal lidt Maple jo gøre godt. Det er en af de gode Ting, vi har paa disse Ege-ne, vi har lidt af alt, og synes at kunne leve lidt mere uafhængige end de fleste andre. Vor Syrup og Sukker, vor dejlige Frugt, og vor rige Mælk og saa lidt af alt paa enhver Farm, det er det, vi holder paa som det bedste.

Jeg vil saa slutte med at sige: Herren er god mod os, og vi har saa svært ved at forstaa det! Kærlig Hilsen til alle Danskere i Læsere fra Eders

A. Kirkegaard.

Hvar er en Grundtvigianer?

Af Højskoleforstander Johannes Monrad, Ryslinge i „Natt."

Ved en Bispevielse i Frue Kirke for en Sne Aar siden erklærede den Mand, hvis Levned blev læst op, inden han skulde ordineres til Biskop, at han kun havde en Læremester, nemlig Kirken Herre. Derfor vilde han ikke, som Skik og Brug er ved en saadan Lejlighed, nævne Mennesker, der havde haft afgørende Indflydelse paa ham under hans aandelige Udvikling. En From Tankegang laa sikkert bag en saadan Udtalelse. Men der er alligevel i den ikke saa lidt Hovmod. Ingen af os kan sige, at vi ikke skylder Mennesker noget afgørende, naar det gælder vort Liv i Gud. Det første, der skal svares, naar Redaktøren af Kirkesiden spørger, hvad en Grundtvigianer er, maa derfor være: Et kristent Menneske, der skylder Grundtvig Tak for Hjælp i Livets dybeste Spørgsmaal. Mange vil takke ham for hans Hen-

visning til Menigheden som det Sted hvor Kristendommen gennem Daab og Nadver er bleven forplantet med gennem Tiderne. I Menigheden faar Svaret paa Spørgsmaalet om, hvad Kristendom er. I Menigheden fandt mange med Grundtvig det Staasted, hvor Bibelstormen kan gaa hen over ens Hoved, uden at man mistede Fodfæstet. Grundtvigianerne har af danske Kristne maaske den allervæsentligste Plads. De staa i Brændingen. De kan nemlig takke Grundtvig for en udviklet Sans for det menneskelige i alle dets Former. Deres Interesser er brede og spænder over et stort Felt. De kommer i Lag med og i Samarbejde med mange Slags Mennesker. Kristne af en mere streng Observans kan derfor undertiden nære Frygt for, at de grundtvigske Kristne skal glide ud fra Klippegrunden. Den Fare er dog ganske vist for den, der vover sig ud, men derfor skal Redningsarbejdet alligevel gøres. Grundtvigs Venner har dette Vemod, fordi de ved, at det ikke er det menneskelige, der skal forsages, men kun Djævelen og alle hans Gerninger. Det menneskelige skal frelles.

Ved et Studentermøde stod en kendt københavnsk Præst og Studenterfører op og erklærede, at han ikke forstod et Muk af den grundtvigske Tale om, at man først skulde være Menneske og saa Kristen. Nu er Slagord ogsaa for Kristne noget fælt, og det kunde være, at den kendte københavnske Præst og Studenterfører bedre havde forstaaet sine Medkristne, hvis de havde været Slagordet paa hans eget Sprog og sagt: Først Synd, saa Naade. Et Menneske maa først se sig som Synder, for han som Kristen kan modtage Naaden. Man behøver ikke at have været paa Højskole, før man bliver Kristen men den almindeligste og sundeste Udvikling til personlig Kristendom er den, at Trangen til et ideelt Menneskeliv vækkes — eller om man vil Syndserkendelsen vaagner — og derefter nættes Trangen ved Budskabet fra oven.

Naar derfor Grundtvigianismen er kaldt Oplysningsretningen i Modsætning til en anden kirkelig Retning, der saa skulde være Vækkelsesretningen, saa har den Karakteristik sin Begrænsning. Grundtvigianismen er begge Dele, baade en Oplysningsretning og om Vækkelsesretning. Oplysning i grundtvigsk Forstand er altid vækkende. Gennem Oplysning sker Vækkelsen. Den Oplysning, der ikke har det vækkende i sig, er gold. Paa denne Tro er Højskolen rejst.

Der skal altsaa — efter grundtvigsk Opfattelse — ske en personlig Tilegnelse af Kristendommens Sandheder. Man lader sig ikke her forvirre af, at mange til Tider kalder sig med Grundtvigs Navn, uden at de, efter hvad Mennesker kan se, har nogen Oplevelse eller en Række Oplevelser med Gud bag sig. Grundtvig spændte vidt. Mange har derfor begyndt ude i Omkredsen og er endt midt i Lejren. Man kan ogsaa missionere med Dans, Musik, Oplæsning og anden uskyldig Tidkort. De danske Ungdomsforeninger er i øjeblikket den største Ungdomssammenslutning i Danmark. Mange kommer til disse grundtvigske Ungdomsforeningers Møder og til andre Sammenkomster i Forsamlingshusene, fordi de tiltrakkes af den frejdige, lyse Tone, der findes der. De vokser ved at deltage i Foredragsforeningernes Liv en stille, naturlig og ofte skjult Vækst, og en Dag saa ved de, hvorpaa de tror, og hvor de har deres bedste Eje. Men denne Vækst maa foregaa i Frihed.

Et Menneske maa selv tage Ansvar for sit Liv, og alt, hvad der kan lette dette Ansvar, maa efter grundtvigsk Tankegang fjernes. Organisation og Foreningsvæsen kan, navnlig som det moderne Liv former sig, have sin Betydning. Men til syven-

de og sidst maa den enkelte staa overfor sin Gud. Den Tvang, der altid er i at være i Forening, er man i grundtvigske Kredse bange for. Flertalsafgørelser i aandelige Sager bøjer man sig ikke for. Man er ogsaa bange for den Tyngde, som gamle Former kan have for Mennesker. Man frygter, at Sædvane og Skik og Brug skal kvæle den selvstændige Tilegnelse.

Grundtvigianerne er ikke et Parti med faste Rammer. Indenfor Kredsen findes mange Overgangsformer. Det er imidlertid ikke alene, for at Forskellighederne skal komme til Udfoldelse, at man ønsker saa lidt Ensartethed som muligt i Kirke og Skole. Naar man tilstræber saa faa Værkstedsreglementer i Skole og Kirke — Aandslivets Værksteder — er Grunden den, at man tror, at kun i Frihed kan Liv forplante Liv, og kun i Frihed kan Oplevelse føde Oplevelse. I en Folkekirke maa derfor Menighed og Forkynder mødes i Frihed. Menigheden skal selv bære Ansvar for Valget eller Afskedigelsen af sin Præst, og Præsten skal i sin Forkyndelse og sin Handling være frit stillet. Han skal kun have Ansvar overfor sin Gud og sin Menighed. Ansvar skal lægges paa den enkelte Menighedskreds og ikke paa en Kirkestyre, enten denne er en Kirkedag eller — mere demokratisk — et Centralnavn for Menighedsraadet. Og ligeledes med Skolen. Saalænge Folket ønsker Kristendomsundervisning i Folkets Skole, skal denne Undervisning være den bedst mulige. Den skal ikke blot være en forstandsmæssig Udredning af visse kristelige Begreber, men den skal ogsaa tage Sigte paa at vække Børnenes religiøse Sans. Ingen kan vække denne Sans uden den, der lever sit Liv med Gud, og ingen uden Forældrene kan afgøre, om en Lærer er ret Lærer i Religion eller ikke. Derfor maa Lærere og Forældre stilles frit overfor hinanden.

Grundtvig har faaet et stort Følge, og det er som en, der følger, at jeg har forsøgt at besvare Redaktørens Spørgsmaal: Hvad er en Grundtvigianer. Andre kunde sikkert svare anderledes.

Det forsømt.

Der er forhaabentlig ikke mange Mennesker, som ikke engang imellem har en Regnskabsstime med sig selv!

De kan være ubehagelige, disse Opgrøstimer, og man kan prøve paa at komme udenom dem, — deri ligger maaske blandt andet Forklaringen til vor Tids Jagen efter Fornøjelser.

Men naar saa Festen er forbi, og Musikken gaet, da melder meget ofte Ensomheden sig igen med sit Krav om Oppgør.

„Saa længe Musikken spiller, saa gaar det," sagde en ung Mand. „Men naar Tæppet er gaaet ned for sidste Akt og Aftenen er forbi, — aa, saa har jeg saa ofte siddet paa min Sengekant og følt mig saa ulykkelig." „Ja, hvem kender ikke det? De Tider, da Regnskabet møder frem med sit: Husker du, husker du?"

Saa melder det sig, alt det jeg gjorde. Alt det mislykkede og sødelagte og halve i mit Liv, alt det, jeg ikke kan gøre godt, alt det, jeg syndede — for at bruge et godt bibelsk Udtryk.

Og det lægger sig som en Følje af Gæld og Skyld over et Menneske, — jeg vover at sige, at det kun er faa Mennesker, der ikke kender dette!

Men særlig er der noget, der melder sig, — det er alt det gode, vi ikke fik gjort. Lejligheden er forbi, og den kan aldrig gribes mere.

Det gælder især vort Forhold til dem, der er døde.

Hver Gang jeg taler med et Menneske, som har mistet en af sine kære, ved jeg, at den første Bemærkning, der lyder, vil

være denne: „Javde jeg blot skønnet mere paa det Menneske, medens jeg havde det; havde jeg blot gjort dette eller hint, medens det var Tid!"

Men nu er det for silde! Ikke et helt Livs Anger kan købe en forsømt Lejlighed tilbage.

„Kan du huske," skrev en Dame til sin Veninde, „da vi sad i Haven i Sommer, og min lille Pige bad mig om en hvid Rose, en eneste hvid Rose? Jeg nægtede hende den, — og saa var det glemt.

Og tænk dig, nu er hun død, og jeg har spredt alle Havens hvide Roser over hendes Kiste, men hvad hjælper det, — den eneste, hun bad om, den kan jeg aldrig, aldrig give hende!"

De hvide Roser, ak, de hvide Roser!

Mon vi ikke alle har saadanne hvide Roser, som vi ikke gav?

Jeg tænker paa et lille Ord, jeg forleden læste:

Alle vi, som lever
saa hastigt og saa kort,
aa, alle vi som engang
skal dø og bæres bort, —
hvi tier ej vor Dømmen,
vor Skænden, vor Forbanden,
hvi tier vi ej stille
og er gode mod hinanden!

— — — Men hvad er der da at gøre, naar vi nu ikke kan gøre det godt, som vi forbrød!

Kan vi glemme det? Aa, nej, det melder sig atter og atter!

Kan vi sone det overfor andre? Nej, man kan jo da ikke betale dn Gæld, man skylder en Mand, til en anden!

Kan vi gøre det godt igen? Hvorledes og overfor hvem!

Kun en Udvej ved jeg, den, som Kristendommen tilbyder.

Den taler om en, Jesus, som gjorde alt det godt, jeg havde forbrudt. Den taler om, at han betalte min Gæld og led min Straf, den fortæller mig, at det ikke blot var det onde, jeg gjorde, men ogsaa det gode, jeg ikke gjorde, han bar paa sig i mit Sted.

Naar engang det skal aabnebæres, hvorfor der var saa uendelig mange, rige og fattige, lærde og ulærte, store og smaa Syndere, der søgte til ham for Fred og Frelse, da skal det vise sig, at det var ikke de færreste, der kom, fordi de følte, at de ikke havde „gjort og været gode mod hinanden!"

Han er den eneste Tilflugt, naar alt det melder sig fra et Menneskeliv, som blev overtraadt og forsømt!

Prater.

Indsendt ved Past. Knudsen, Kennmare.

Fra Denver, Colorado.

Ved vort Menigheds-Møde, Fredag, den 9. Januar, som var Menighedsdags 26. Aarssmøde, var der en af vore Medlemmer, som kom til at fortælle os lidt om, hvad han havde hørt, medens han var paa et Besøg nede i vor Nabostat, Nebraska, nemlig at nogen dernede beklagede Menigheds-Situationen herude i Denver, at den var nok i stærk Tilbagegang.

Jeg er meget glad og taknemmelig til min Herre og Frelser, at jeg igennem Danskere kan hjælpe disse bekymrede Venner, om det var saadanne, til en meget bedre Forstaaelse af Menigheds-Forhold herude.

Herren har ved sin Aand ladet det lykkes langt over vor Forventning indtil i Dag. Han samler vort Folk i større Antal til Gudstjenester end nogen Sinds før.

Han har en større Flok af troende Mennesker i Menigheden i Dag end der har været før, og der optages jævnligt nogle i Menigheden, som vil lade sig frelse, og Gerningen er gaaet godt fremad, indadtil som udadtil, det er sket af Herren og af hans Aand.

Herren har ogsaa hjulpet os over alle Vanskeligheder og Bryderne, som der har været at komme over og at bære baade for Præst og for Menigheden.